

Rosną ceny surowców rolnych

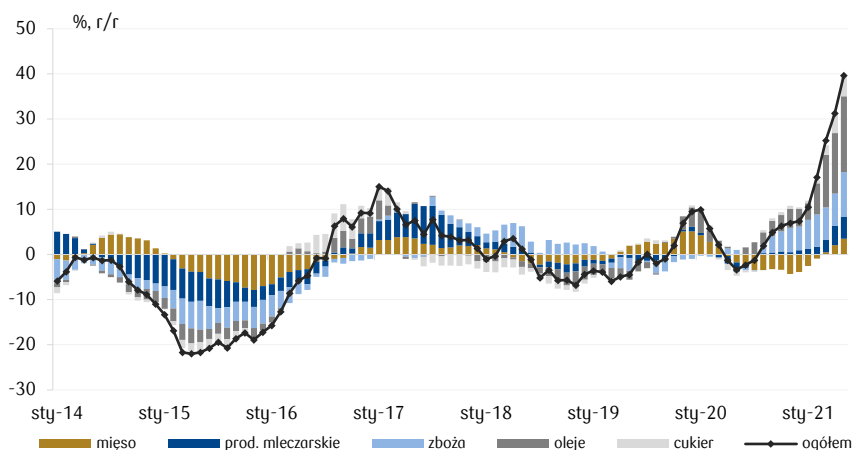
Surowce rolne:

- Zboża:** Napięty światowy bilans zbóż w sezonie 2021/22 – wzrost konsumpcji szybszy od wzrostu produkcji. Polski eksport zbóż w 3q20-1q21 przekroczył już rekordowy poziom z sez. 2019/20. Ceny kukurydzy przeciętnie w maju osiągnęły drugi najwyższy w historii poziom.
- Mleko:** Spadek produkcji mleka w UE wpiera wzrost cen na rynku mleczarskim. Pandemia wpłynęła na wzrost konsumpcji w gospodarstwach domowych. Możliwy jest jej spadek w kolejnych kwartałach 2021, ale utrzymujący się wysoki popyt poza UE oraz odmrażanie HoReCa utrzymać mogą dobrą koniunkturę na rynku.
- Drób:** Niska opłacalność i grypa ptaków przekładają się na spadek produkcji drobiarskiej. W efekcie ceny na rynku drobiu rosną. Indyki w skupie na przełomie maja i czerwca osiągnęły rekordowy poziom.
- Mięso czerwone:** W 1q21 utrzymywał się wciąż wysoki eksport wieprzowiny do Chin. Ceny trzody chlewnej w maju wzrosły w relacji rocznej pierwszy raz od kwietnia 2020. Rekordowe są ceny bydła.
- Owoce:** Wzrost zapasów jabłek w Polsce przy spadku w pozostałych krajach UE. Sprzedaż zagraniczna jabłek przebiega w wolnym tempie.
- Warzywa:** Opóźnienia w zasiewach warzyw gruntowych i ziemniaków. Popyt na mrożone warzywa i frytki wciąż jest niski, możliwa odbudowa popytu pod wpływem znoszenia restrykcji gospodarczych.

Przetwórstwo:

- W okresie roku trwającej pandemii (2q20-1q21) sytuacja firm spożywczych nie pogorszyła się. Przychody firm wzrosły o 1,6% r/r, zysk zwiększył się o 14,5% r/r.

Indeks cen żywności FAO - struktura

Źródło: FAO, PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

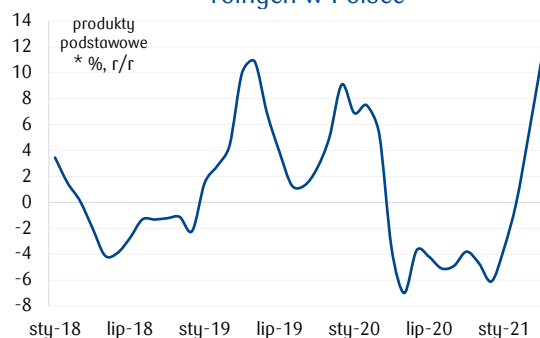
Zespół Analiz Sektorowych
analizy.sektorowe@pkobp.pl

Mariusz Dziwulski
 tel. 22 521 81 88

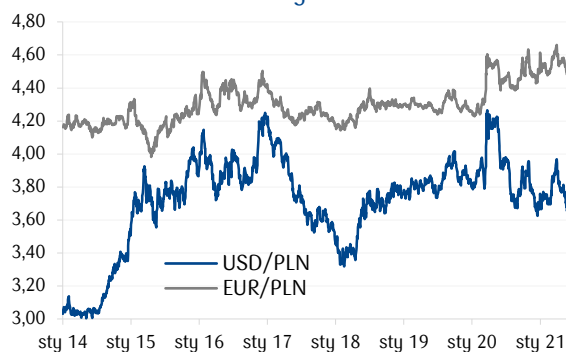
@PKO_Research

www.pkobp.pl/centrum-analiz

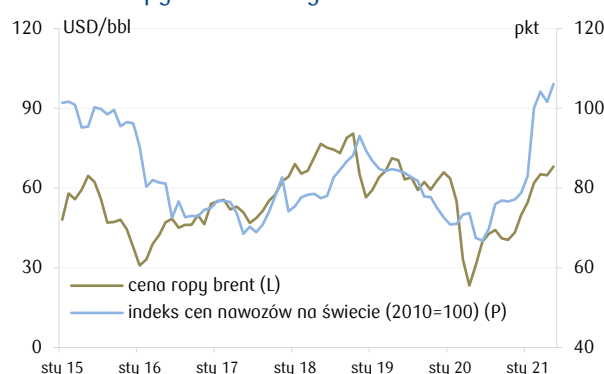
Zmiany cen skupu podstawowych produktów rolnych w Polsce

Kursy walut

Cena ropy vs światowy indeks cen nawozów

*pszenica, żywo, żywiec wołowy, żywiec wieprzowy, dób, mleko krowie
 Źródło: GUS, NBP, Bank Światowy, PKO Bank Polski

NAPIĘTY BILANS ZBÓŻ NA ŚWIECIE

- Światowa produkcja zbóż według USDA w sez. 2021/22 może wzrosnąć o 3,1% r/r do 2,798 mld t. Zwiększyć mają się przede wszystkim zbiory kukurydzy (+5,8%, r/r, por. tabela). Prognozy zakładają zdecydowanie wyższe zbiory kukurydzy na Ukrainie (+24% r/r do 37,5 mln t) oraz mimo obaw o konsekwencję suszy, większe zbiory w Brazylii (+20% r/r). Na wzrost produkcji pszenicy (+2,4% r/r) przekładają się zdecydowanie wyższe zbiory w UE (+9,2% r/r) i wzrost w USA (+4,0% r/r). Na rekordowym poziomie 86 mln t ukształtuje się produkcja w Rosji. W Polsce na ogół dobre (podobnie jak przed rokiem) przeźimowanie zbóż, brak zagrożenia suszą rolniczą pozwalają zakładać relatywnie wysoki poziom plonów w 2021 (por. Aneks). Niemniej, według GUS powierzchnia upraw zbóż ozimych w Polsce pod zbiory w 2021 zmalała o 5% r/r, a rzepaku o 10,3% r/r, co hamować będzie wzrosty produkcji.
- Wzrost światowej produkcji nie przyczyni się do istotnej poprawy światowego bilansu zbóż. Zapasy końcowe pszenicy na koniec sez. 2021/22 będą o 1,1% wyższe niż w sez. 2020/21, a w przypadku kukurydzy o 3,1% r/r. Wskaźnik zapasy końcowe do zużycia pszenicy ukształtować się może na najniższym poziomie od sez. 2016/17, natomiast w przypadku kukurydzy, będzie to drugi najniższy poziom od sez. 2013/14 (por. tabela).

SILNY EKSPORT ZBÓŻ Z POLSKI

- Polski eksport zbóż w pierwszych 3 kwartałach sez. 2020/21 w ujęciu wolumenowym wzrósł o 39% r/r do 7,43 mln t. Oznacza to, że już przekroczył rekordowy poziom z sez. 2019/20 (7,17 mln t). Sprzyjały temu rekordowo wysokie zbiory w Polsce wobec spadku w pozostałych krajach UE oraz wysoki popyt poza UE-27. 1q21 przyniósł jednak spowolnienie dynamiki do +8,5% r/r. Co ciekawe, w 1q21 zmalał wolumen eksportu polskiej pszenicy, a sprzedaż zbóż napędzała większy eksport żyta (+58% r/r), kukurydzy (+47% r/r) oraz jęczmienia (ponad 11-krotny wzrost).
- Światowy popyt na zboża napędzany jest wysokim importem w Chinach. Według USDA Chiny będą odpowiadać za całość wzrostu światowego handlu pszenicą w sez. 2020/21 (+5,2 mln t) oraz kukurydzą (+16,3 mln t).

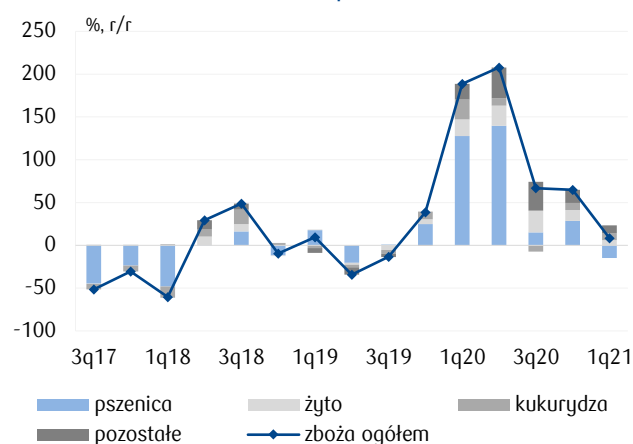
KONTYNUACJA PODWYŻEK CEN ZBÓŻ

- Wskutek utrzymującego się wysokiego zapotrzebowania na rynkach zagranicznych w 1q20 przeciętna cena pszenicy konsumpcyjnej w Polsce wzrosła o 25,2% r/r a średnio w kwietniu i maju o 16,2% r/r. Ceny kukurydzy paszowej wzrosły odpowiednio o 29% r/r i 31% r/r - średnio w maju były najwyższe od sierpnia'11 (1002 zł/t) stanowiąc drugi miesięczny poziom w historii.

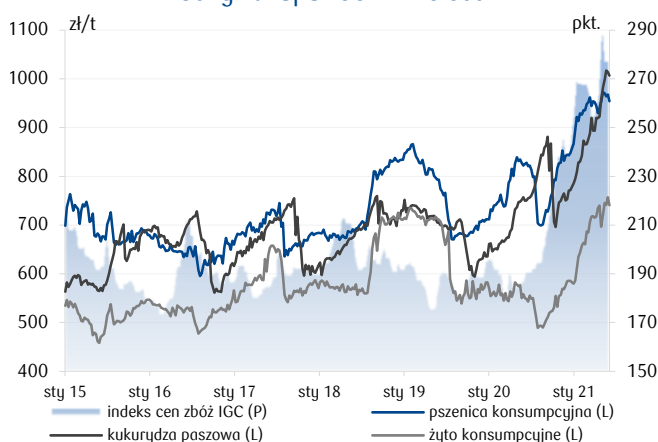
Pszenica i kukurydza - światowa produkcja i zapasy końcowe (mln t)

	2019/20	2020/21	2021/22	% pp; r/r
Pszenica				
Produkcja	763	776	794	2,4
Zapasy końcowe	299	293	297	1,1
Zapasy końcowe/zużycie (%)	40,4	37,9	37,7	-0,2
Kukurydza				
Produkcja	1118	1125	1190	5,8
Zapasy końcowe	305	281	289	3,1
Zapasy końcowe/zużycie (%)	27,0	24,5	24,7	0,2

Polski eksport zbóż

Ceny zakupu zbóż w Polsce

Źródło: MRiRW, GUS, USDA, KE, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H21

Ceny zbóż prawdopodobnie będą utrzymywać na wyższym poziomie niż przed rokiem co najmniej do końca 2021. Przeciętna cena skupu pszenicy w 2h21 może być o 13-16% wyższa r/r. Niski poziom zapasów i rosnące zapotrzebowanie na świecie, w tym wysoki popyt w Chinach, wskazują na wciąż napięty bilans ziarna pszenicy i kukurydzy. W kierunku wzrostów oddziałuje narastająca presja kosztowa wynikająca z rosnących cen ropy oraz nawozów (wysokie ceny gazu). Niższe wsparcie ze strony słabego złotego, możliwa wyższa lokalnie produkcja (UE, w tym możliwy wysoki poziom zbiorów w Polsce) mogą jednak hamować podwyżki cen.

NIŻSZA PRODUKCJA MLEKA W UE

- Początek roku przyniósł spowolnienie produkcji mleka w UE – w 1q21 zmalała ona o 1,4% r/r wobec +0,8% r/r w 4q20, głównie wskutek zmniejszonych dostaw w Niemczech oraz Francji. Spadek był częściowo efektem krótszego lutego. Zmniejsza produkcja w UE, mimo wzrostów dostaw w Nowej Zelandii (+4,0% r/r), USA (+1,0% r/r) i Australii (+0,6% r/r) wpływała hamująco na tempo wzrostu produkcji na świecie (por. wykres).
- Zmalała również dynamika dostaw mleka w Polsce – według GUS skup w 1q21 zmniejszył się o 0,4% r/r, choć w już kwietniu zwiększył się o 1,4% r/r.
- Możliwy jest wzrost unijnej produkcji mleka w kolejnej części roku. KE prognozuje, że w całym 2021 zwiększy się ona o ok. 1%. Wyższe ceny skupu mleka zachęcają do zwiększania produkcji. Korzystnym czynnikiem jest przebieg warunków pogodowych wpływający korzystnie na produkcję pasz objętościowych. Niemniej, rosnący poziom kosztów produkcji (wzrost cen nawozów i pasz treściwych), wpływa ograniczająco na opłacalność.

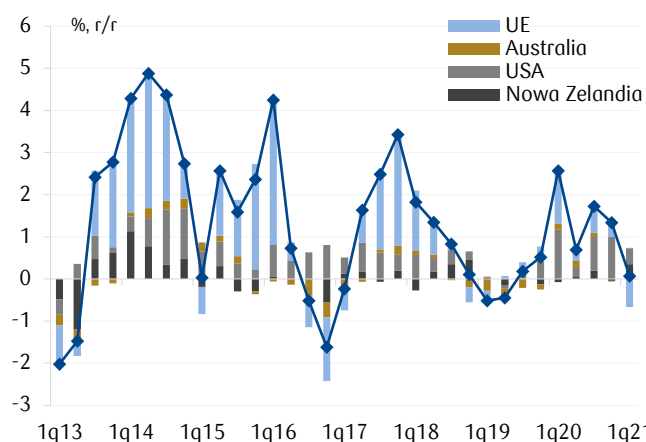
WZROST POPYTU KRAJOWEGO, STABILNY EKSPORT

- Popyt na produkty mleczarskiej w kraju utrzymywał się na podwyższonym poziomie w czasie pandemii. Niwelował on spadek sprzedaży do HoReCa, oraz relatywnie niewielkie ograniczenie sprzedaży eksportowej – w 1q21 polski eksport produktów mleczarskich (CN4001-06) zmalał o 1,7% r/r. Według GUS przetwory mleczarskie, oprócz mąki, należały do produktów, których sprzedaż do gospodarstw domowych wzrosła najbardziej w czasie pandemii. W 2020 spożycie masła w gospodarstwach domowych w Polsce wzrosło o 14,1%, serów i twarogów o 6,7% r/r, a mleka o 6,6%.
- Utrzymuje się natomiast wysoki popyt na rynkach trzecich, szczególnie w Azji. Według GUS w 1q21 wartość polskiego eksportu mleczarskiego do Chin zwiększyła się o blisko 58% r/r, głównie pod wpływem większej sprzedaży serwatki i mleka płynnego (UHT). Chiński import mleczarski w styczniu-kwietniu wzrósł wolumenowo o 31% r/r (za CLAL).

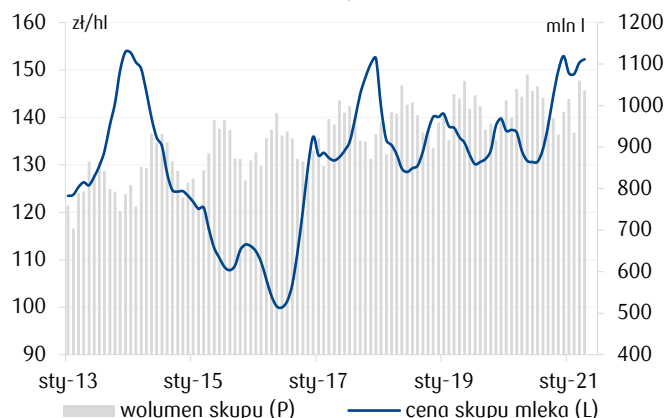
CENY MLEKA W TENDENCJI WZROSTOWEJ

- Ceny mleka w kolejnych miesiącach 2021 notowały wzrosty wbrew sezonowemu wzorcowi. W kwietniu przeciętna cena skupu wzrosła o 14,6% r/r i o blisko 2% w relacji do stycznia. Wzrostom cen sprzyjała dobra sytuacja finansowa branży mleczarskiej w 2020 oraz rosnące ceny produktów mleczarskich – w maju ceny masła wzrosły o 44% r/r, a odtuszczonego mleka w proszku o 29% r/r.

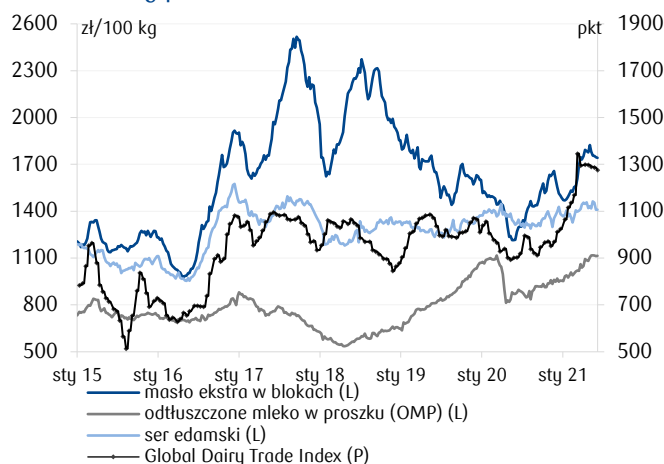
Zmiany produkcji mleka – główni eksporterzy

Cena i wolumen skupu mleka w Polsce

Ceny produktów w mleczarskich w Polsce

Źródło: GUS. MRiRW. KE. CLAL. PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H21

Możliwe jest utrzymanie dodatniej rocznej dynamiki cen mleka do końca 2021. W 2h21 przeciętna cena skupu może być wyższa o 6-10% r/r. Luzowanie obostrzeń gospodarczych, w tym odmrożenie działalności HoReCa, a także wysoki popyt na rynkach pozaunijnych będą oddziaływać w kierunku podwyżek cen. Popyt w krajowych gospodarstwach domowych może ulec zmniejszeniu po silnych wzrostach w 2020, ale zdecydowanie lepsza kondycja gospodarki po pandemii wspierać może konsumpcję niektórych produktów. Zwiększająca się presja kosztowa w obszarze chowu krów mlecznych zmniejsza prawdopodobieństwo istotnego wzrostu produkcji mleka w UE.

MAŁEJE PRODUKCJA DROBIU W POLSCE

- Według GUS krajowa produkcja mięsa drobiowego w okresie styczeń-kwiecień zmalała o 1,7% (firmy o zatrudnieniu >49 os.). Tendencje spadkowe obserwowane są również u innych ważnych producentów UE. Uboje kurcząt w 1q21 zmalały w Holandii (-19% r/r), w Hiszpanii (-1,7% r/r), oraz we Włoszech (-1,4% r/r). Utrzymująca się relatywnie niska opłacalność produkcji wskazuje na możliwość utrzymania spowolnionej dynamiki produkcji w 2q21. Dodatkowym czynnikiem jest znacząca liczba ognisk HPAI w Polsce w stadach reprodukcyjnych, która spowodować może pogłębienie spadku wstawień w 2q21. W sezonie jesienno-wiosennym (listopad 2020 – czerwiec 2021) liczba ognisk grypy ptaków była rekordowa (355) i miała wpływ na podaż niektórych gatunków drobiu. W gospodarstwach z HPAI utrzymywano ok. 13,9 mln szt. drobiu. W przypadkach indyków (1,9 mln szt.) mogło być to ok. 8% krajowego wolumenu ubojów, których dokonuje się zwykle w tym okresie. W połączeniu ze znacznymi spadkami wylęgów piskląt indyckich w ostatnich miesiącach 2020 (-19% r/r w 4q20) oznaczało mniejszą podaż żywca indyckiego w 2q21.

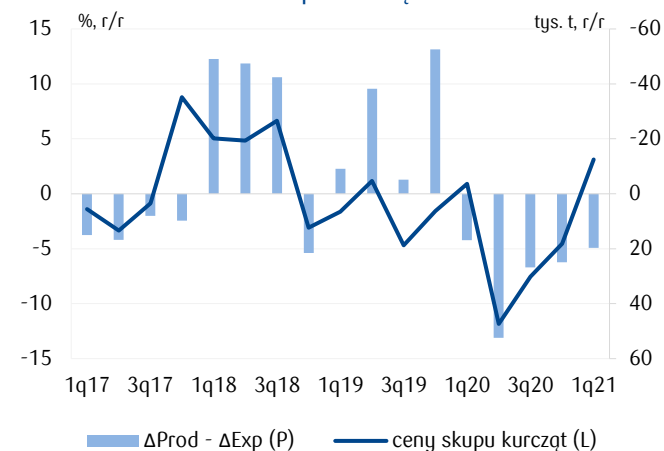
WCIAŻ SŁABA DYNAMIKA EKSPORTU DROBIU

- Dane GUS wskazują na wolumenowy wzrost polskiego eksportu mięsa i podrobów drobiowych w 1q21 o 2,3% r/r (wobec spadku produkcji o 1,7% r/r). Wartość polskiego eksportu drobiu w 1q21 zmalała o 11,9% r/r wskutek wciąż niskich cen. Dynamika eksportu wciąż odbiegała od wzrostów notowanych przed pandemią z powodu niskiego popytu w HoReCa, związanego z trzecią falą COVID-19 w krajach UE. Kontynuacja negatywnych efektów grypy ptaków nie pozwala na odbicie eksportu w 2021, niemniej czynnik ten z punktu widzenia dynamiki stracił na znaczeniu w pierwszych miesiącach 2021 (ogniska grypy ptaków notuje się od grudnia 2019). Niska dynamika eksportu jest w dużej mierze zasługą brexitu (spadek sprzedaży do Wlk. Brytanii o 14% r/r), choć warto odnotować znaczące zmniejszenie wysyłek w 1q21 do Niemiec (-13% r/r) oraz Czech (-17%). Spadek podaży mięsa drobiowego wobec zwiększonych wysyłek eksportowych skutkuje mniejszą podażą w kraju, co ma odzwierciedlenie we wzrostach cen.

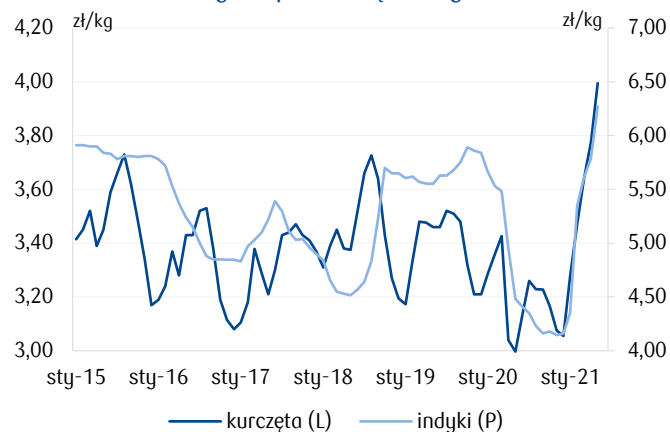
CENY BLISKIE REKORDÓW

- Według danych GUS przeciętna cena skupu drobiu w Polsce w maju wyniosła 3,99 zł/kg (+33% r/r) co oznaczało najwyższy poziom od 2014. Ceny skupu indyków wzrosły o blisko 40% r/r, a na przełomie maja i czerwca osiągnęły rekordowy poziom ponad 6,50 zł/kg.

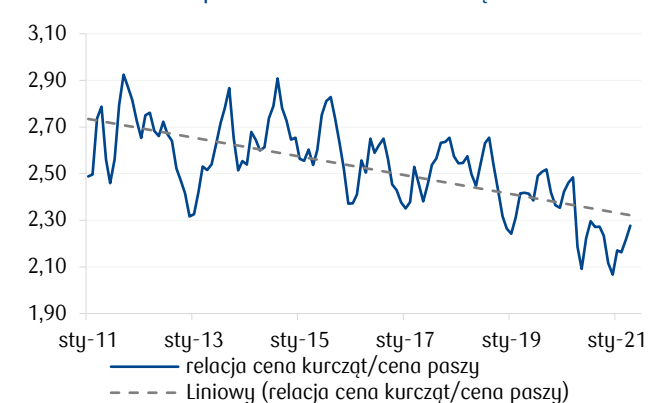
Różnica zmiany produkcji i eksportu drobiu vs zmiany cen skupu kurcząt

Ceny skupu kurcząt i indyków

Opłacalność chowu kurcząt

Źródło: GUS, MRiRW, KE, CLAL, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H21

Przeciętna cena skupu drobiu w 2h21 może być wyższa o 20-25% r/r. Główne przyczyny wzrostów to: rosnące koszty pasz, niska dynamikę ubojów kurcząt w Polsce i UE oraz negatywne efekty grypy ptaków. Ogniska HPAI w stadach reprodukcyjnych mogą wpłynąć na pogłębienie spadku wstawień piskląt w 2q21. Wygaszanie pandemii pod wpływem realizacji szczepień przeciw COVID-19 oznacza wznowienie popytu na mięso w sektorze HoReCa, który nasilić może wzrosty cen.

MNIEJSZA PRODUKCJA WOŁOWINY, WYŻSZA WIEPRZOWINY

- Według Eurostatu uboje trzody chlewnej w UE w 1q21 wzrosły o 3,9% r/r, co było wynikiem wciąż dodatniej dynamiki pogłowia świń na rynku UE na koniec 2020. Możliwe są jednak korekty produkcji w połowie roku wskutek utrzymującej się (mimo podwyżek cen trzody od początku roku) niskiej opłacalności chowu. Zmalała natomiast unijna produkcja wołowiny – uboje bydła w 1q21 spadły w ujęciu wagowym o 3,7% r/r, z czego spadek w Polsce wyniósł 6,6%.

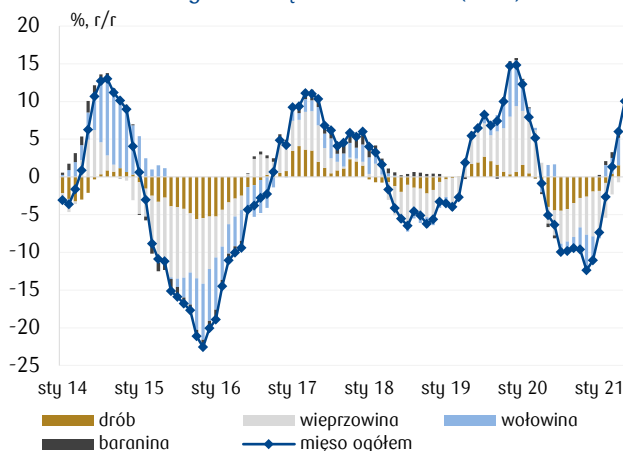
EKSPORT WIEPRZOWINY DO CHIN W 1Q21 WCIĄŻ WYSOKI

- Według KE unijny eksport mięsa wieprzowego (bez Wlk. Brytanii) wzrósł w 1q21 o 29,7% r/r. Od początku roku utrzymywało się wysokie tempo sprzedaży wieprzowiny do Chin (+42,9% r/r), mimo znaczącej odbudowy pogłowia świń w tym kraju. Za jej zwiększenie odpowiadał wyższy eksport z Hiszpanii do Państwa Środka, w warunkach zmniejszonych wysyłek z Niemiec (efekt ASF). UE korzystała na zmniejszonych dostawach wieprzowiny z USA do Chin (-29% r/r). Czynnikiem sprzyjającym był też niższy poziom cen wieprzowiny unijnej – relacja cen trzody w UE do cen w Chinach w 1q21 kształtowała się na rekordowo niskim poziomie (por. wykres). Spadek chińskiego importu mięsa ogółem w maju o 3,3% r/r (za Reuters) oraz wzrosty cen w UE wskazują jednak na możliwość wyhamowania sprzedaży unijnej wieprzowiny w 2q21. Spadki prawdopodobnie obserwować będziemy w kilku kolejnych kwartałach.
- 1q21 przyniósł natomiast spadek eksportu wołowiny z UE o 2,2% r/r (bez Wlk. Brytanii). Jednocześnie spadek importu o 8,6% r/r, głównie z Argentyny (-27% r/r), wpływał ograniczająco na unijną podaż. Utrzymywał się wysoki popyt na unijną wołowinę w krajach azjatyckich w warunkach zmniejszonych dostaw z Australii.

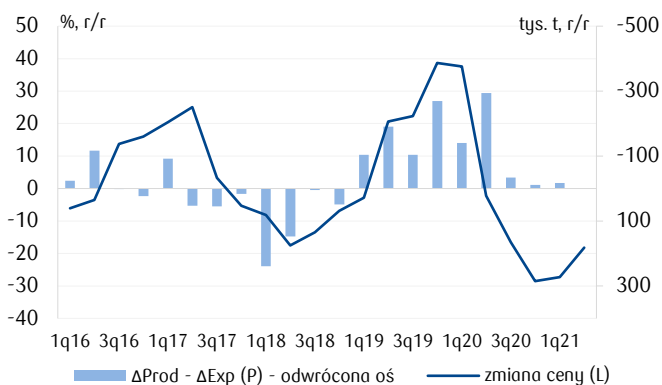
REKORDOWE CENY BYDŁA

Ceny bydła, według MRIRW w maju osiągnęły rekordowy poziom 7,08 zł/kg (waga żywa) i były wyższe o 21,5% r/r. Skończył się okres ujemnej dynamiki cen trzody chlewnej – w maju przeciętna cena skupu była wyższa o 1,3% r/r wobec -13,1% r/r w kwietniu. Mimo podwyżek, opłacalność chowu świń jest wciąż stosunkowo niska, z uwagi na silne wzrosty cen pasz (drożące zboża i surowce oleiste).

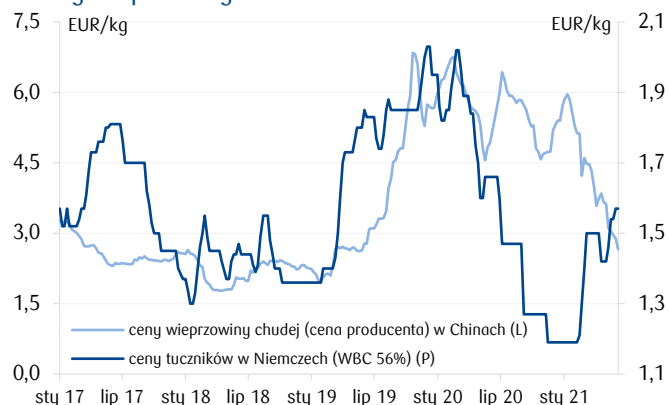
Zmiany cen mięsa na świecie (FAO)

Zmiany w produkcji i eksporcie mięsa wieprzowego w UE-27

Ceny wieprzowiny w Chinach i tuczników w Niemczech

źródło: MRIRW, pfsc.agri.cn, GIW, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H21

Przeciętna cena skupu trzody chlewnej w 2h21 może być o 17-21% wyższa r/r. Przełoży się na to: niski efekt bazy w 2h20, możliwe spadki produkcji (m.in. z uwagi na presję kosztową), wysokie ceny produktów alternatywnych, m.in. drobiu, rosnący popyt w HoReCa pod wpływem stopniowego znoszenia restrykcji gospodarczych oraz poprawa sytuacji gospodarstw domowych. W Polsce zagrożeniem dla wzrostów cen jest rozprzestrzenianie się ASF w Polsce (por. Aneks). W maju wykryto pierwsze ognisko afrykańskiego pomoru świń w woj. wielkopolskim. Utrzymanie wysokiego popytu na rynkach trzecich (Japonia, Kanada), prognozowany dalszy spadek unijnej produkcji w 2021 (-0,9%) i oczekiwany niższy poziom podaży w Australii mogą sugerować kontynuację wzrostów cen skupu bydła. Według IHS Markit uboje bydła w Australii w 2021 mogą zmaleć o 11%.

WYSOKIE ZAPASY JABŁEK

- Według GUS w 2021 straty w uprawach drzew i krzewów owocowych wskutek wiosennych przymrozków wystąpiły jedynie lokalnie (w latach 2019-2020 przymrozki były czynnikiem, który w znaczącym stopniu przyczynił się do niskiej produkcji owoców w Polsce). Dodatkowo drzewa i krzewy owocowe po tegorocznej zimie były w zadowalającej kondycji, a zagrożenie suszą rolniczą jest również mniejsze niż w latach poprzednich. Zwiększa to prawdopodobieństwo realizacji scenariusza wyższych r/r zbiorów w kraju. Czynnikiem negatywnym dla produkcji jest opóźnienie wegetacji, nadmierne opady deszczu, skrócony okres kwitnienia oraz niskie temperatury w 2q21.
- Z danych WAPA wynika, że zapasy jabłek w Polsce na początku maja wynosiły 398 tys. t i były wyższe aż o 144% r/r. W okresie grudzień-kwiecień sez. 2020/21 upłynniono w kraju 75% zapasów wobec 86% przed rokiem. Zapasy jabłek w pozostałych krajach UE poza Polską były niższe o 4,9% r/r.

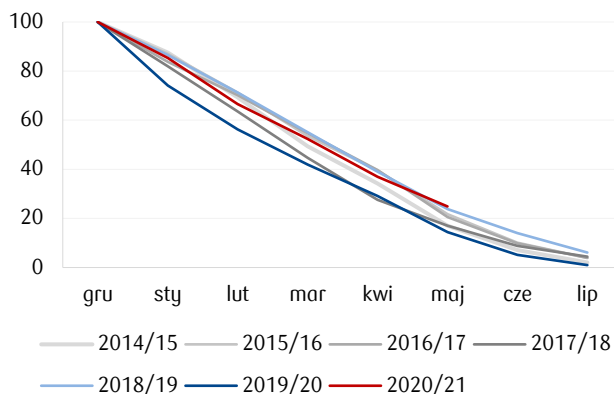
NISKI EKSPORT SOKU JABŁKOWEGO

- Pandemia spowodowała istotny wzrost zakupów produktów uznawanych za zdrowe, w tym jabłek. W obecnym sezonie efekt ten jest już zdecydowanie mniejszy. Światowy handel jabłkami w 1q21 zmalał o 14% r/r wobec spadku produkcji o 4,6% r/r w 2020.
- Według GUS w 4q20-1q21 polski eksport jabłek wzrósł o 3,3% r/r. Z uwagi na spadek cen, wartość sprzedaży jabłek w analogicznym okresie zmalała o 5,5% r/r. Największy wpływ na tempo eksportu ma przede wszystkim niższa o blisko 20% r/r sprzedaż jabłek na Białoruś. Popyt na rynkach wschodnich jest niski – USDA przewiduje, że konsumpcja jabłek w Rosji i na Białorusi w sez. 2020/21 zmaleje odpowiednio o 11,0% r/r i 6,7% r/r (za USDA).
- Zdecydowanie gorzej radzi sobie polski eksport zagęszczonego soku jabłkowego. W 3q20-1q21 obniżył się aż o 36% r/r, mimo wzrostu krajowej produkcji soków (+3,8% r/r; firmy średnie i duże). Główne przyczyny to spadek popytu w USA (-82% r/r) wobec wzrostu zbiorów jabłek w tym kraju oraz brexit (spadek do Wlk. Bryt. o 54% r/r). Eksport do Niemiec spadł o 24% r/r.

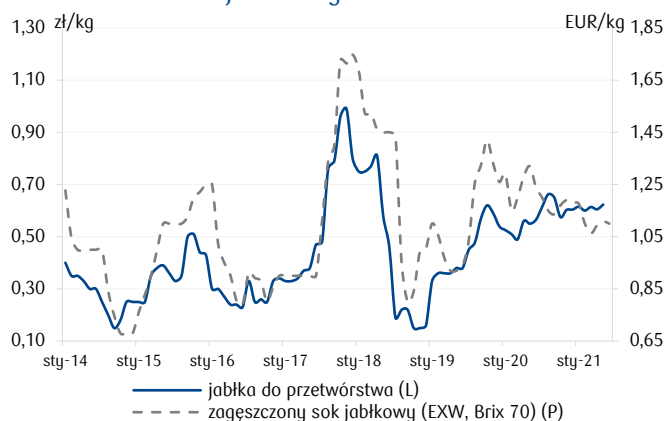
CENY JABŁEK POD PRESJĄ WYSOKIEJ PODAŻY

- Ceny jabłek utrzymują się na relatywnie niskim poziomie. W maju przeciętna cena skupu ukształtowała się 48% poniżej wysokiego poziomu przed rokiem i 1% poniżej poziomu ze stycznia. Ceny koncentratu soku jabłkowego w maju były niższe o 16% r/r (za IHS Markit). Opóźnienie wegetacji, powoduje, że ceny truskawek w maju były zdecydowanie wyższe niż przed rokiem. Na rynku w Broniszach wzrosły przeciętnie o 17 % r/r, niemniej w połowie czerwca ceny były już zbliżone do tych sprzed roku.

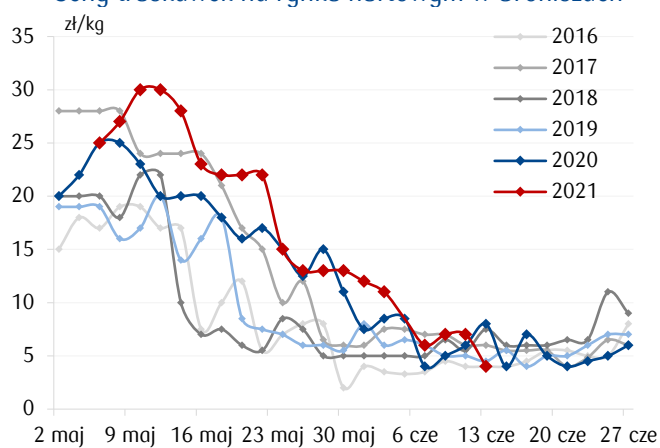
Zapasy jabłek w Polsce - % stanu magazynowego w grudniu

Ceny skupu jabłek do przetwórstwa i ceny soku jabłkowego z Polski

Ceny truskawek na rynku hurtowym w Broniszach

Źródło: IERIGŻ-PIB, MRIRW, IHS Markit, GUS, Eurostat, PKO Bank Polski

PERSPEKTYWY 2H21

Brak doniesień o startach przymrozkowych oraz dane GUS o przezimowaniu pozwalają wstępnie zakładać wzrost krajowej produkcji owoców w 2021. Oznaczać to może presję na wzrost produkcji i obniżki cen. Niska dynamika eksportu koncentratu soku jabłkowego stwarza warunki do wzrostu jego zapasów na początku sez. 2021/22, która wspierać może scenariusz obniżek cen jabłek w przetwórstwie.

OPÓŹNIONE SIEWY WARZYW

- Według GUS, wiosenne chłody i deszczowa pogoda oraz przymrozki na koniec kwietnia, opóźniły terminy wysiewów (1-3 tyg. opóźnienie) oraz wschody warzyw gruntowych. Problem chłodnej wiosny występował też w krajach Europy Zachodniej. Wystąpiły opóźnienia m.in. w sadzeniu ziemniaków. Co więcej, powierzchnia upraw ziemniaków w 2021 w krajach UE-4 (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy) zmalała o 3-5% r/r, choć głównie wskutek niekorzystnych uwarunkowań w przetwórstwie ziemniaków, związanych z COVID-19.
- Produkcja mrożonych warzyw w firmach średnich i dużych w okresie cze'20-kwi'21 zmalała o 3,8% r/r, mimo wzrostu krajowych zbiorów warzyw w 2020 o 4%. Przyczyną był malejący popyt na tę kategorię w sektorze hotelarsko-gastronomicznym. Z uwagi na znaczący udział HoReCa w zagospodarowaniu mrozonek, odnotowany wzrost spożycia warzyw świeżych w gospodarstwach domowych w 2020 o 1,4% (za GUS) oraz większa konsumpcja warzyw marynowanych i konserwowych, na którą wskazuje wzrost ich produkcji o 3,2% r/r (lipiec'20-kwiecień'21), nie zniwelowały negatywnego efektu ograniczeń pandemicznych.

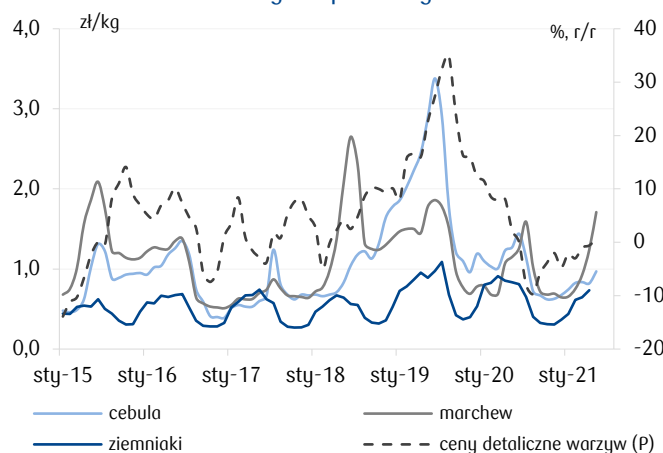
MALEJĄCY EKSPORT MROŻONYCH WARZYW I FRYTEK

- Z danych GUS wynika, że eksport warzyw świeżych w pierwszych 3 kwartałach sezonu 2020/21 zmniejszył się o 3,3% r/r. Z uwagi na odbudowę podaży w krajach UE zmniejszyło się zainteresowanie zakupami w Polsce, co w dużym stopniu dotyczyło rynku cebuli świeżej, na którą popyt w sez. 2019/20 był wyjątkowo wysoki. Eksport warzyw mrożonych w okresie lipiec'20-marzec'21 zmalał o 9,9% r/r. Spadki nasilały się podczas drugiej i trzeciej fali zachorowań. Eksport frytek z Polski, także z uwagi na zmniejszony popyt w gastronomii, w analogicznym okresie zmniejszył się o 11% r/r.

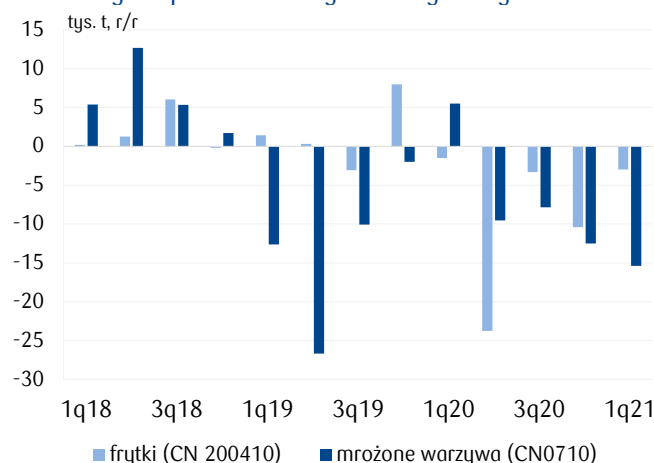
SPADKI CEN WARZYW CORAZ MNIEJ WYRAŹNE

- Zmniejszony popyt przekładał się na spadki cen warzyw na krajowym rynku. Ceny skupu cebuli świeżej w maju były o 24% niższe r/r wobec -33% r/r w kwietniu. Na koniec sez. istotnie podrożała kapusta i marchew (por. wykres). Ceny ziemniaków, z uwagi na wysoką podaż (wzrost zbiorów w 2020 o blisko 40%) oraz zmniejszony popyt w przetwórstwie w kwietniu były przeciętnie o 14% niższe r/r, choć tempo spadków wyraźnie wyhamowało w stosunku do początku roku (-46% r/r w styczniu) sugerując wyhamowanie spadków cen detalicznych warzyw.

Ceny skupu warzyw

Zmiany eksportu mrożonych warzyw i frytek z Polski

Ceny i skup ziemniaków

Źródło: IERIGŻ-PIB, GUS, PKO Bank Polski

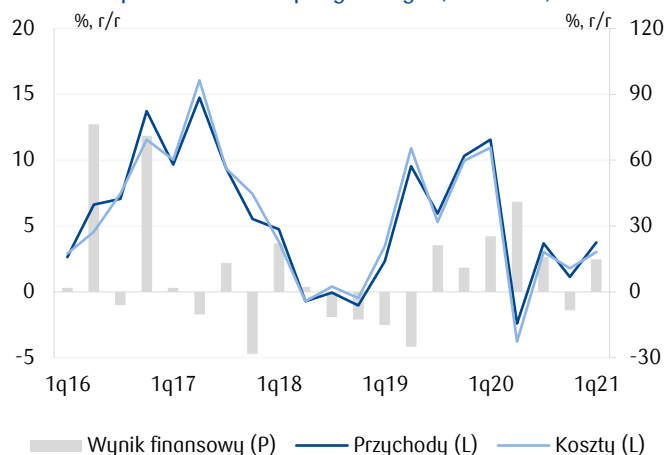
PERSPEKTYWY 2H21

Możliwe, że tendencja spadkowa cen wyhamuje w kolejnych miesiącach. Opóźniony siew i wschody warzyw osłabią dynamikę spadków co najmniej do połowy roku. Mniejsze ryzyko suszy rolniczej (wysoka zawartość wody w glebie) może wpływać pozytywnie na plonowanie warzyw gruntowych oraz ziemniaków. Niemniej, spadek powierzchni upraw ziemniaków oraz ożywienie gospodarcze, w tym odmrożenie sektora HoReCa, wzmocni popyt na frytki i mrożone warzywa w drugiej połowie roku.

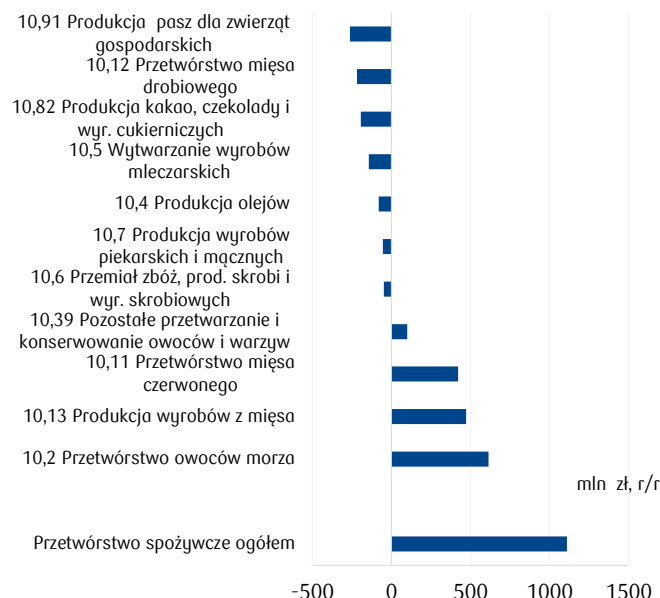
PANDEMIA NIE OSŁABIŁA FIRM SPOŻYWCZYCH

- W okresie roku trwającej pandemii (2q20-1q21) sytuacja firm spożywczych nie pogorszyła się. Przychody firm dużych* wzrosły o 1,6% r/r, zysk zwiększył się o 14,5% r/r.
- W 1q21, mimo restrykcji i zmniejszonego popytu w HoReCa (trzecia fala zachorowań), firmy radziły sobie zdecydowanie lepiej niż na początku pandemii. Przychody branży spożywczej wzrosły o 3,7% r/r, a wynik finansowy zwiększył się o 14,8% r/r.
- Wpływ na poprawę sytuacji firm w 1q21 miała lepsza sytuacja w branżach PKD 10.11 (Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu), PKD 10.13 (Produkcja wyrobów z mięsa) oraz PKD 10.2 (przetwórstwo ryb). Producenci mięsa czerwonego i przetworów mięsnych w dalszym ciągu korzystali z tańszego surowca (spadki cen żywca wieprzowego), ale spadek przychodów był mniejszy niż kosztów i pozwolił na wzrost zysków. Na wolniejsze tempo wzrostu kosztów (od przychodów) w przetwórstwie rybnym oddziaływały niskie ceny łososi – wg Fish Poll spadek cen w 1q20 wyniósł blisko 22% r/r. Rentowność branży wzrosła do 6,1% wobec -3,5% w 1q20.
- Wciąż w gorszej niż przed rokiem sytuacji znajdowały się firmy przetwórstwa drobiowego, choć odbicie cen mięsa w pierwszych miesiącach 2021 pozwoliło firmom na poprawę ich wyników względem 2h20, kiedy branża odnotowała stratę na działalności. Rentowność branży wyniosła 1,7% vs 2,0% w 1q20.
- Na uwagę zasługuje spadek zysków producentów olejów (wysokie koszty surowcowe) oraz producentów skrobi (obniżony popyt) – por. wykres.
- W 1q21 pogorszeniu uległy wyniki branży mleczarskiej (ROS 2,5% vs 4,7 % w 1q20). Szybszy wzrost kosztów niż przychodów związany był z podwyżkami cen skupu mleka na początku roku. Niemniej, rentowność mleczarni wciąż pozostawała na przeciętnie wyższym poziomie niż w analogicznym okresie w latach 2015-2019.

Przychody, koszty i wynik finansowy branży przetwórstwa spożywczego (PKD 10*)

Zmiany wyniku finansowego w 2q20-1q21

*firmy zatrudniające 50 os. i więcej

Źródło: PONT, PKO Bank Polski

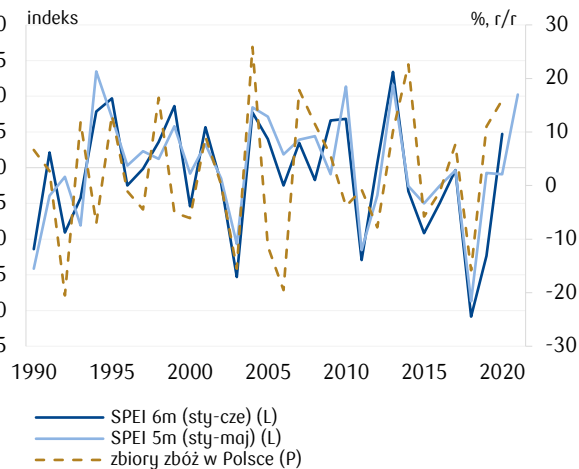
PERSPEKTYWY 2H21

Ożywienie popytu (głównie kanał HoReCa) w kolejnych kwartałach oddziaływać będzie pozytywnie na branżę spożywczą. Kluczowa dla oceny branży spożywczej będzie sytuacja w przetwórstwie mięsnym. Tu rekordowe ceny drobiu (efekt zwiększających się kosztów pasz i spadku produkcji żywca, w tym efekt grypy ptaków), bydła oraz oczekiwane podwyżki cen trzody wskazują na wzrost kosztów firm w kolejnych kwartałach. Podażowy charakter podwyżek cen surowca może oznaczać zwiększenie presji na marże przetwórców. Wzrost kosztów surowcowych (odbicie cen łososi od 2q21) może wywołać podobny efekt w przetwórstwie rybnym. W gorszej sytuacji znajdować będą się również producenci przetworów zbożowych oraz pasz dla zwierząt gospodarskich z uwagi na wzrosty cen zbóż w warunkach prawdopodobnie mniejszego krajowego popytu na pasze. Dla branży spożywczej negatywny jest także wzrost kosztów innych surowców, który przekłada się na wyższe ceny paliw, energii oraz opakowań dla żywności. Czynnikiem ryzyka dla odbicia popytu jest skala wygaszania pandemii i niezerowe ryzyko 4 fali zachorowań na COVID-19, która mogłaby przywrócić obostrzenia gospodarcze.

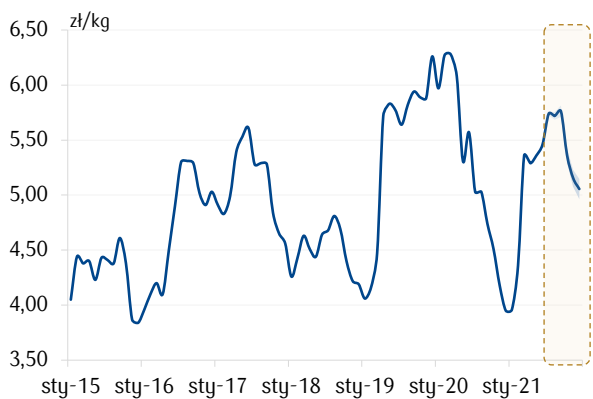
Ceny skupu pszenicy w Polsce – prognoza

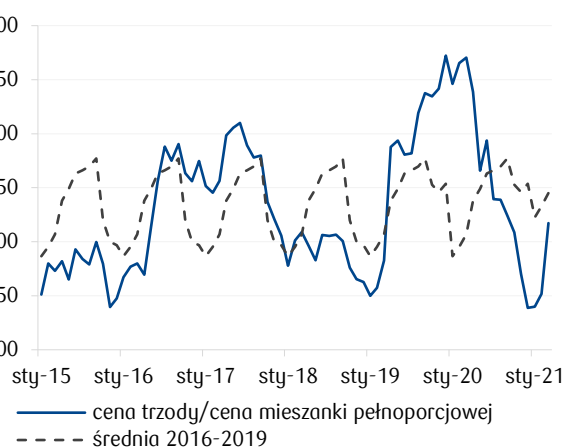
Poziom wilgotności gleby w Polsce (index SPEI)
a zbiory zbóż

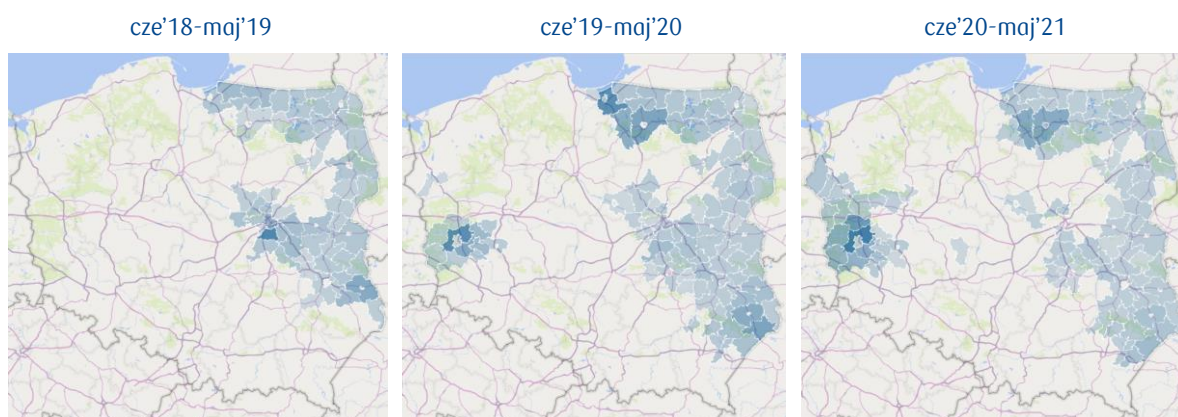
Ceny skupu trzody chlewnej - prognoza

Opłacalność chowu trzody chlewnej

Zasięg ASF w Polsce – liczba przypadków według powiatów

Liczba przypadków

Źródło: GUS, SPEI, MRiRW, GIW, PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski S.A.
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
t: 22 521 80 84
email: DAE@pkobp.pl

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak

piotr.bujak@pkobp.pl

22 521 80 84

Zespół Analiz Sektorowych

Michał Koleśnikow (kierownik)	michal.kolesnikow@pkobp.pl	22 521 81 23
Aleksandra Balkiewicz-Żerek	aleksandra.balkiewicz-zerek@pkobp.pl	22 521 56 59
dr Mariusz Dziwulski	mariusz.dziwulski@pkobp.pl	22 521 81 88
Piotr Krzysztofik	piotr.krzysztofik@pkobp.pl	22 521 81 25
Filip Romanowski	filip.romanowski@pkobp.pl	22 521 87 39
Anna Senderowicz	anna.senderowicz@pkobp.pl	22 521 81 24
Karolina Sędzimir	karolina.sedzimir@pkobp.pl	22 521 81 28

Jesteś zainteresowany otrzymywaniem raportów analitycznych PKO Banku Polskiego? Napisz do nas: DAE@pkobp.pl

Nasze analizy znajdziesz również na Twitterze oraz na stronie internetowej Centrum Analiz PKO Banku Polskiego:

Bank Polski

Centrum
Analiz

Materiał zatwierdził: Michał Koleśnikow

Informacje i zastrzeżenia:

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.